

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Valerii Andreae Desselii Erotemata Ivis Canonici

Andreas, Valerius

Francofurti & Lipsiae, 1720

IV. De Consuetudine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63277](#)

scripta a diversis sunt impetrata; tu quia prior impetrans dolo vel negligentia in anni spatium rescripto suo non utatur, prosteriori erit locus, dummodo copiam juris cis habere potuerit.

De Consuetudine.

TIT. IV.

Constitutio & Rescriptum sunt partes partes cip*u*x*e* juris Pontificii scripti; sequ*u* de jure non scripto, id est Consuetudine, quae tum demum recipitur, cum ficit lex.

1. Quid est Consuetudo?

can. Consuetudo dist. 1. **C**onsuetudo est jus non scriptum, turnis moribus utentium comp*re*sum & introductum.

2. Quotuplex est Consuetudo?

Alia est generalis, alia specialis, ut legii alicujus, vel universitatis. Item Canonica, alia Civilis; & utraque vel preter legem, vel secundum legem.

3. Quam vim obligandi habet Consuetudo?

Habet eandem vim obligandi quam id est, apud quos est consuetudo, & quia obligat ad sui observationem atque statutio, non tantum generalis sed et particularis, licet hae dicatur esse facta in facto consistere: quia hoc ita accip*tu*dum est, non quasi consuetudo non ius, sed quia consuetudines particula

c. 2. De
constit.
in 6.

pene sunt infinitæ, quemadmodum facta
hominum sunt infinita. Suus enim cui-
que collegio est mos & consuetudo, cuius
cum præsumatur ignorantia, ideo eam alle-
gant, incumbit probatio.

4. *Qualiter probanda?*   e. *Ubi nu-*

Per testes minimum duos fide dignos. *merus D.*
Quanquam hodie in Curiis laicis fere vi. *de test. c.*
deamus, ut consuetudo probetur non pau- *Cum esset*
cioribus quam decem testibus, per turbam, *de testim.*
ut loquuntur Pragmatici, auditis, id est non
singulis seorsim examinatis, sed simul omni-
bus, uno aliquo ipsorum referente.

5. *Quibus de rebus potest introduci consuetu-
do, & an Constitutioni Ecclesiasticae
sunt contraria?*

Imprimis certum est, in iis rebus, quæ
juris sunt divini vel naturalis, & sic per se
immutabiles, consuetudini contrariæ nun-
quam esse locum; sed si talis prætendatur, *c. ult. b. t.*
eam corruptelam potius dicendam esse. Si-
militer expeditum est, in iis rebus, de qua-
rum observatione vel omissione per leges
nihil fuit statutum, consuetudinem habere *d. can.*
locum, ac morem regionis cuiusque & in- consuetu-
stituta majorum sequi oportere. Quin do & can.
& in aliis quoque, quæ jure aliquo positivo *In his reb.*
per Principem aut Pont. sunt constituta, *dist. II.*
& juri scripto actu subjacent, ex commu-
niori Interpp. sententia, usum diuturnum

B 3

habe-

habere locum ac consuetudine induci posse aliquid, quod juri sic constituto sit contrarium eique deroget, fere receptum est.

Cum enim consuetudinis & legis eadem

d.c.fin.b.t. auctoritas, quemadmodum lex temporis

& ibi Da. posterior tollit priorem contrariam, ita consuetudo legem priorem, dummodo talis consuetudo sit rationabilis. Et si

l. fin. C. cit probabilis aliqua ratio, præsertim si

Quæ sit fieri possit, ut, mutatis circumstantiis

long. conf. rum, temporis, ac personarum, quodquid

us erat conveniens, postea videatur minus conveniens.

6. Quæ igitur requiruntur ad introd. dam consuetudinem?

Requiritur primo, quod sit rationabile recta ratione non aliena, quæ neque Ecclesiastice valde gravis sit, neque Ecclesiastica dissolvat disciplinam.

c. Auditio II. Quod legitimo temporis spatio

inf.d.præ- tracta sit, idque secundum receptum

script.can. scholæ sententiam: ut si consuetudo

Diuturni stitutioni alicui Ecclesiastice adversatur.

dist. XL. tum XL annorum spatio opus sit, qui

Abbas & gulariter jure Ecclesiastico non nisi XL

alii in d.c. nisi præscribitur. Si vero consuetudo

fin. b. t. traducatur super rebus seu negotiis

Menoch. dum constitutione aliqua decisus, & sic

de Arbit. contra, sed præter jus Ecclesiastico scriptum,

l. r. casu tunc sufficiat tempus decem annorum.

18. & 83.

III. Q.

III. Quod actus aliqui interveniant consuetudinarii, quorum, ut & temporis definitionem, plerique arbitrio relinquunt iudicis.

IV. Quod certa scientia populi vel Principis superiorem non recognoscens, ejusque consensu saltem tacito, introducta sit. Hæc enim est causa efficiens consuetudinis, veluti expressa voluntas ejus, qui legem condere potest, facit legem.

De Postulatione.

TIT. V.

Jus Pontificium, sive scriptum, sive non scriptum, versatur vel circa personas Ecclesiasticas, vel circa res Ecclesiæ, vel circa actiones criminales. Personarum Ecclesiasticarum quædam sunt in Ecclesiastica dignitate, ut Prælati ac Rectores Ecclesiæ & Monasteriorum, qui ad dignitates illas promoventur Postulatione, Electione & Translatione.

I. *Quid est Postulatio?*

Est concors & supplex Capituli vel collegii apud Superiorem petitio de certa persona ad dignitatem Ecclesiasticam admittenda, quæ alias propter defectum aliquem